

Projektas

PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBA

SPRENDIMAS

**DĖL PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS 2016 METŲ SOCIALINIŲ PASLAUGŲ
PLANO PATVIRTINIMO**

2016 m. balandžio 20 d. Nr. (A-3)-71-104
Prienai

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos socialinių paslaugų įstatymo 13 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. balandžio 12 d. įsakymą Nr. A1-104 „Dėl Socialinių paslaugų plano formos ir Socialinių paslaugų efektyvumo vertinimo kriterijų patvirtinimo“, Prienų rajono savivaldybės taryba n u s p r e n d ž i a:

Patvirtinti Prienų rajono savivaldybės 2016 metų socialinių paslaugų planą (pridedama).

Šis sprendimas gali būti skundžiamas Lietuvos Respublikos administracinių bylų teisenos įstatymo nustatyta tvarka.

Savivaldybės meras

Prienų rajono savivaldybės administracijos
Socialinės paramos skyriaus vedėja

Evgenija Sadauskienė

Prienų rajono savivaldybės administracijos
Socialinės paramos skyriaus vedėja

E. Sadauskienė
2016.04.19

Prienų rajono savivaldybės
administracijos direktorius

Egidijus Visockas

2016-04-19

Kalbos tvarkytoja
Vaida Peleckienė

2016-04-19

Prienų rajono savivaldybės
administracijos direktorius

PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJOS SOCIALINĖS PARAMOS SKYRIUS

Biudžetinė įstaiga, Laisvės a. 12, LT-59126 Prienai,
tel. (8 319) 61 129, faks.(8 319) 61 199, el. p. soc.rupyba@prienai.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 8873161

Prienų rajono savivaldybės tarybai

SPRENDIMO „DĖL PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS 2016 METŲ SOCIALINIŲ PASLAUGŲ PLANO PATVIRTINIMO“ PROJEKTO AIŠKINAMASIS RAŠTAS

2016-04-13 Nr. SPS- R3- *WZ*

Prienų rajono savivaldybės socialinių paslaugų planas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. lapkričio 15 d. nutarimu Nr. 1132 „Dėl Socialinių paslaugų planavimo metodikos patvirtinimo“ patvirtinta Socialinių paslaugų planavimo metodika, kurioje nustatyti socialinių paslaugų planavimo savivaldybėje principai, socialinių paslaugų planavimo subjektai, plano rengimo tvarka, struktūra, taip pat plano įgyvendinimo tvarka. Planavimo objektas yra socialinės paslaugos, kurias Prienų rajono savivaldybė planuoja organizuoti savo teritorijos gyventojams. Socialinių paslaugų plane numatomos socialinės paslaugos teikiamos Prienų rajono savivaldybei pavaldžiose globos įstaigose ir valstybei pavaldžiose įstaigose, teikiančiose socialines paslaugas. Planuojamos paslaugos finansuojamos iš Prienų rajono savivaldybės biudžeto lėšų ir iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto tikslinių dotacijų savivaldybių biudžetams. Planas parengtas atsižvelgiant į Savivaldybei pavaldžių socialinės globos įstaigų teikiamas socialines paslaugas, numatomas teikti paslaugas, į gaunančių paslaugas ir pageidaujančių gauti paslaugas asmenų skaičių, į teikiamų paslaugų poreikį, į naujų paslaugų poreikį ir kt.

Siūlome pritarti parengtam sprendimo projektui dėl Prienų rajono savivaldybės 2016 metų socialinių paslaugų plano patvirtinimo.

Vedėja

Eugenija Sadauskienė

Kalbos tvarkytoja,
Valda Polockienė

PATVIRTINTA
Prienu rajono savivaldybės tarybos
2016 m. balandžio d.
sprendimu Nr. T3-

PRIENŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS 2016 METŲ SOCIALINIŲ PASLAUGŲ PLANAS

I. ĮVADAS

1. Bendra informacija

Socialinių paslaugų planas (toliau – Planas) parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. lapkričio 15 d. nutarimu Nr. 1132 „Dėl Socialinių paslaugų planavimo metodikos patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2007 m. balandžio 12 d. įsakymu Nr. A1-104 „Dėl Socialinių paslaugų plano formos ir Socialinių paslaugų efektyvumo vertinimo kriterijų patvirtinimo“ ir kitais socialines paslaugas reglamentuojančiais teisės aktais.

Planas atitinka:

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos iškeltą strateginį tikslą: „siekti efektyvios socialinės apsaugos, sudarant palankias sąlygas šeimoms, bei užtikrinti socialiai pažeidžiamų gyventojų grupių socialinę integraciją“;

Prienu rajono savivaldybės tarybos 2011 m. kovo 31 d. sprendimu Nr. T3-43 patvirtinto Prienu rajono savivaldybės plėtros 2011–2019 metams strateginio plano 2 prioriteto 2.3 tikslą: „užtikrinti efektyvų, kokybišką ir rajono gyventojų poreikius atitinkantį socialinių ir sveikatos paslaugų teikimą“, ir programos tikslą: „organizuoti ir užtikrinti valstybės socialinės ir sveikatos politikos įgyvendinimą, mažinti socialinę atskirtį rajone“.

2. Socialinių paslaugų teikimo ir plėtros tikslai

Socialinių paslaugų tikslas – sudaryti sąlygas asmeniui (šeimai) ugdyti ir stiprinti gebėjimus ir galimybes spręsti savo socialines problemas, palaikyti socialinius ryšius su visuomene, taip pat padėti įveikti socialinę atskirtį. Socialinės paslaugos teikiamos siekiant užkirsti kelią asmens, šeimos, bendruomenės socialinėms problemoms kilti, taip pat visuomenės saugumui užtikrinti.

Socialinių paslaugų plėtros tikslai:

- 2.1. Užtikrinti bendrųjų socialinių paslaugų teikimą savivaldybės gyventojams, kuriems jos yra būtinos;
- 2.2. Didinti socialinių paslaugų prieinamumą, plėtojant socialinės priežiūros paslaugas;
- 2.3. Vystyti dienos socialinės globos paslaugas institucijoje ir asmens namuose;
- 2.4. Užtikrinti teikiamų socialinių paslaugų tęstinumą, skatinant ir remiant socialinių paslaugų įstaigų veiklą.
- 2.5 Vystyti kompleksinių paslaugų teikimą šeimai;
- 2.6 Pasirengti institucinės globos pertvarkai.

3. Socialinių paslaugų plano rengėjai

- Aurelija Urbonienė, Prienų rajono savivaldybės socialinių paslaugų centro direktorė;
- Eugenija Sadauskienė, Prienų rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus vedėja;
- Gitana Sabaliauskienė, Prienų rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus vyriausioji specialistė;
- Sandra Mekionienė, Prienų rajono savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyriaus vyriausioji specialistė.

II. BŪKLĖS ANALIZĖ

4. Savivaldybės socialinės ekonominės ir demografinės situacijos įvertinimas

Prienų rajono savivaldybė yra Lietuvos Respublikos pietuose. Savivaldybės teritorija šiaurėje ribojasi su Kauno ir Kaišiadorių rajonų savivaldybėmis, rytuose – su Trakų, Birštono savivaldybėmis, pietuose – su Alytaus rajono savivaldybe, vakaruose – su Marijampolės savivaldybe. Savivaldybės centras – Prienų miestas. Jis įsikūręs prie Nemuno, Mažosios Birštono kilpos pietryčių kampe. Didesnioji miesto dalis siaura juosta išsistačiusi kairiajame, mažesnioji – dešiniajame upės krantuose. Abi dalis jungia tiltas per Nemuną. Pasiiekti Kauną galima plentu nuvažiavus 30 km, Nemunu – nuplaukus 80 km atstumą. Iki Vilniaus – 100 km.

Savivaldybės teritorija suskirstyta į 10 seniūnijų:

Prienų miesto, Ašmintos, Balbieriškio, Išlaužo, Jiezno, Naujosios Ūtos, Pakuonio, Stakliškių, Šilavoto, Veiverių. Palyginimui pateikiame socialinę seniūnijų padėtį 2013–2014 m.

2013 m.

	Ašminta	Balbieriškis	Išlaužas	Jieznas	N.Ūta	Pakuonis	Prienai	Stakiškės	Šilavotas	Veiveriai
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Gyventojų sk.	1743	3044	1680	3174	1056	1382		2640	1791	4380
Daugiavaikių šeimų sk.	15	27	25	46	23	19	96	30	25	65
Globojamų vaikų sk.	3	5	9	11	3	4	22	1	5	7
Socialinės rizikos šeimų sk.	11	17	10	26	11	12	198	27	18	20
Lankomų vienišų ir neįgalų gyventojų sk.	6	8	6	15	5	5		8	7	7
Socialinių pašalpų gavėjų sk.	119	221	177	126	225	97	739	125	138	135
Šildymo kompensacija	11	96	65	113	156	7	1624	143	82	94

2014 m.

	Ašminta	Balbieriškis	Išlaužas	Jieznas	N.Ūta	Pakuonis	Prienai	Stakiškės	Šilavotas	Veiveriai
Gyventojų sk.	1741	3011	1695	3170	1022	1351		2619	1772	3850
Daugiavaikių šeimų sk.	17	17	27	38	15	16	89	24	25	72
Globojamų vaikų sk.	1	3	5	7	3	3	19	1	5	11
Socialinės rizikos šeimų sk.	14	14	10	29	11	14	204	26	18	22
Lankomų vienišų ir neįgalų gyventojų sk.	7	10	5	10	5	5	51	8	8	8
Socialinių pašalpų gavėjų sk.	98	140	151	120	181	64	557	106	115	111
Šildymo kompensacija	9	91	63	98	105	4	1536	124	87	107

Paslaugų poreikiui turi įtakos nemažėjantis socialinės rizikos grupei priklausančių asmenų skaičius. Dalis jų praradę visus socialinius ryšius, neturi kur gyventi, turi daugybę žalingų įpročių ir yra priklausomi nuo alkoholio ir narkotikų. Tokių asmenų šeimoms paslaugos teikiamos Prienų rajono savivaldybės socialinių paslaugų centre.

4.1. Vidutinis metinis gyventojų skaičius ir sudėtis

Lietuvos statistikos departamento išankstiniais duomenimis, 2015 m. pradžioje Lietuvoje gyveno 2921262 tūkst. Gyventojų – 50,6 tūkst., arba 1,7 procento, mažiau negu 2013 m. pradžioje.

Vykstantys socialiniai pokyčiai, sparčiai besikeičianti demografinė situacija daro labai didelę įtaką socialinės apsaugos sferai. Europoje ir Lietuvoje vykstantis visuomenės senėjimo procesas, sumažėjęs gimstamumas, neigiamas gyventojų prieaugis, tradicinės šeimos institucijos transformacija aktualūs ir Prienų rajono savivaldybei.

Teritorijos plotas – 114 100 ha. Savivaldybėje yra 28522 gyventojas.

Gyventojų skaičius pagal amžiaus kategorijas, 2013–2015 m.

	LR	Birštono sav.	Jonavos r. sav.	Kaišiadorių r. sav.	Kauno m. sav.	Kauno r. sav.	Kėdainių r. sav.	Prienų r. sav.	Raseinių r. sav.
Gyventojai (0–15 metų amžiaus)									
2013 m.	470813	598	7952	4989	46309	15452	8429	4359	5641
2014 m.	463251	597	7626	4759	45933	15360	8122	4231	5405
2015 m.	457719	602	7407	4590	45575	15395	7825	4122	5280
Pokytis, proc.	-2,8	07	-6,9	-8,0	-1,6	-3,3	-7,2	-5,4	-6,4
Darbingo amžiaus gyventojai									
2013 m.	1833990	2682	27522	20612	187620	54570	30738	17100	21286
2014 m.	1820517	2614	27258	20404	185899	55287	30142	16900	21105
2015 m.	1810868	2616	26903	20262	184449	56424	29735	16791	23023
Pokytis, proc.	-1,3	-2,5	-2,2	-1,7	-1,7	3,5	-3,3	-1,8	-1,9
Pensinio amžiaus gyventojai									
2013 m.	667102	1180	9605	7321	72959	16397	12802	7564	9129
2014 m.	659704	1158	9586	7195	72180	16491	12617	7390	8979
2015 m.	652675	1153	9565	7063	71333	16577	12379	7268	8840
Pokytis, proc.	-2,2	-2,3	-0,4	-3,5	-2,2	1,1	-3,3	-3,9	-3,2

Remiantis pateiktos lentelės duomenimis, 2013–2015 m. Prienų rajono savivaldybėje didžiausias neigiamas pokytis stebimas tarp 0–15 m. amžiaus gyventojų (-5,4 proc.). Darbingo amžiaus gyventojų pokytis Prienų rajono savivaldybėje taip pat buvo neigiamas. Pastebėtina, kad pensinio amžiaus gyventojų skaičius Prienų rajono savivaldybėje 2013–2015 m. mažėjo (-3,9 proc.).

Ženkliai mažėjantis darbingo amžiaus gyventojų skaičius daro neigiamą įtaką visos šalies ir Prienų rajono savivaldybės socialinei aplinkai: mažiau surenkama mokesčių iš darbingo amžiaus gyventojų, auga išmokų skaičius, sveikatos priežiūros, slaugos ir kitų paslaugų poreikis.

1000-iai gyventojų tenkantis gimusiųjų skaičius, 2013–2015 m.

	LR	Jonavos r. sav.	Kašiadorių r. sav.	Kauno m. sav.	Kauno r. sav.	Kėdainių r. sav.	Prienų r. sav.	Raseinių r. sav.
2013 m.	10,1	9,9	8,5	9,9	10,8	9,8	8,6	8,8
2014 m.	10,3	10,2	8,9	10,4	10,5	9,4	9,3	10

2013–2014 m. Prienų rajono savivaldybėje 100-ai 15–59 amžiaus gyventojų teko daugiausia 60 ir vyresnio amžiaus gyventojų. Pastebėtina, kad šis rodiklis didėjo visoje Lietuvoje bei visose Kauno apskrities teritorijoje esančiose savivaldybėse.

4.2. Gyventojų socialinių paslaugų poreikius sąlygojantys veiksniai

Demografinės situacijos ir gyventojų amžiaus struktūros pokyčiai turi įtakos naujų socialinių problemų atsiradimui ir dėl to auga naujų socialinių paslaugų poreikis. Mažėjant bendram gyventojų skaičiui, senyvo amžiaus asmenų daugėja, o tai, be abejo, sąlygoja socialinių paslaugų poreikio augimą. Didėjantį socialinių paslaugų poreikį sąlygoja ir tai, kad paskutiniaisiais metais daugėja šeimų, dėl įvairių priežasčių negalintių, o kartais tiesiog nenorintių globoti ir slaugyti neįgalių senyvo amžiaus tėvų. Galima daryti prielaidą, kad pagrindinė šio reiškinio priežastis yra vis didėjantis socialinių ryšių nykimas ir darbingo amžiaus asmenų emigracija į užsienį, o tai sąlygoja vis mažesnę šeimos paramą senyvo amžiaus asmenims ir neįgaliesiems. Dėl šios priežasties paklausiausios socialinės paslaugos būtų senyvo amžiaus asmenų ir suaugusių asmenų su negalia pagalbos į namus paslaugos plėtimas, dienos bei trumpalaikė socialinė globa.

Svarbu, kad teikiamos paslaugos padėtų išspręsti iškilusias socialines problemas ir užtikrintų žmonių socialinę integraciją, socialinės atskirties mažinimą.

Didelė socialinių paslaugų gavėjų grupė – socialinės rizikos šeimos ir jose augantys vaikai. Šiose šeimose vyrauja šios problemos: piktnaudžiavimas alkoholiu, ilgalaikis nedarbas, šeimyninių

santykių nestabilumas, naudojama fizinė ir psichologinė prievarta tarp partnerių ir prieš vaikus. Didėja socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo socialinės rizikos šeimoms poreikis.

Socialinės rizikos šeima – tai šeima, kurioje vyrauja krizė dėl to, kad vienas ar keli šeimos nariai piktnaudžiauja alkoholiu, narkotinėmis, psichotropinėmis ar toksinėmis medžiagomis arba (ir) yra priklausomi nuo azartinių lošimų, arba (ir) dėl turimos negalios, skurdo, socialinių įgūdžių stokos negali ar nemoka prižiūrėti vaikų, arba (ir) naudoja psichologinę, fizinę ar seksualinę prievartą, arba (ir) gaunamą valstybės paramą panaudoja ne šeimos interesams. Pagrindinė įrašymo į socialinės rizikos šeimų apskaitą priežastis yra tėvų girtavimas bei socialinių įgūdžių stoka, negebėjimas tinkamai pasirūpinti vaikais.

Prienuj rajono savivaldybės įrašymo į socialinės rizikos šeimų apskaitą priežastys, 2013–2015 m.

Socialinės rizikos šeimų įrašymo į apskaitą priežastys	2013	2014	2015
Girtavimas	102	97	101
Socialinių įgūdžių stoka, negebėjimas tinkamai rūpintis vaikais	89	98	97
Fizinė ar seksualinė prievarta šeimoje	-	-	-
Vaikams nustatyta laikina globa	6	8	6
Kitos priežastys	-	-	-
Teismo sprendimu tėvams laikinai apribota tėvų valdžia ir vaikui nustatyta nuolatinė globa	1	1	-

Socialinės rizikos šeimų statistika

	2013 m.	2014 m.	2015 m.
1. Socialinės rizikos šeimų, auginančių vaikus, apskaitoje esančių šeimų skaičius	204	204	200
2. Socialinės rizikos šeimose auginančių vaikų skaičius	423	424	399
3. Šeimų, įrašytų į socialinės rizikos šeimų apskaitą per metus, skaičius (jose auginančių vaikų skaičius)	35 (52)	21 (42)	35 (55)
3.1. Šeimos, įrašytos į socialinės rizikos šeimų apskaitą dėl girtavimo ir vaiko nepriežiūros (per metus)	12	9	15
3.2. Šeimos, įrašytos į socialinės rizikos šeimų apskaitą dėl socialinių įgūdžių stokos, dėl negebėjimo tinkamai rūpintis vaikais (per metus)	18	12	19

3.3. Šeimos, įrašytos į socialinės rizikos šeimų apskaitą dėl to, kad vaikui nustatyta laikinoji globa (per metus)	5	0	1
4. Šeimų, išbrauktų iš socialinės rizikos šeimų apskaitos per metus, skaičius.	29	21	39
4.1. Šeimos, išbrauktos iš socialinės rizikos šeimų apskaitos, nes šeimoje neliko nepilnamečių vaikų (vaikas tapo pilnamečiu, emancipuotas arba sudarė santuoką, mirė, neterminuotai apribota tėvų valdžia ir vaikui nustatyta nuolatinė globa)	6	6	15
4.2. Šeimos, išbrauktos iš socialinės rizikos šeimų apskaitos, nes išnyko priežastys, dėl kurių šeima buvo įrašyta į apskaitą	13	7	8
4.3. Šeimos, išbrauktos iš socialinės rizikos šeimų apskaitos, nes išvyko gyventi į kitą savivaldybę (užsienio valstybę)	10	8	12
4.4. Mirė abu tėvai arba vienas iš tėvų ir vaikui nustatyta globa	0	1	4

Prienų rajono savivaldybėje 2013–2015 m. kito socialinės rizikos šeimų skaičius: 2013 m. – 198 šeimos, 2014 m. – 204 šeimos, 2015 m. – 200 šeimų.

Lyginant su 2014 metais, per ataskaitinį laikotarpį bendras socialinės rizikos šeimų, auginančių vaikus, skaičius sumažėjo 4 šeimomis. Per metus į socialinės rizikos šeimų, auginančių vaikus, apskaitą (toliau – apskaitą) buvo *įrašytos 35 šeimos* (t. y. 14 šeimų daugiau negu 2014 m.), *išbraukta iš apskaitos – 39 šeimos* (18 šeimų daugiau nei 2014 m.). Daugiau kaip pusė šeimų į apskaitą įrašytos dėl socialinių įgūdžių stokos ir negebėjimo tinkamai pasirūpinti vaikais. Kita dalis šeimų į apskaitą pateko dėl girtavimo ir vaikų nepriežiūros. Pastarųjų ketverių metų laikotarpiu 2015 metais iš apskaitos buvo išbrauktas didžiausias skaičius šeimų. Beveik pusė iš jų dėl to, kad šeimoje neliko nepilnamečių vaikų (vaikai tapo pilnamečiais arba tėvams neterminuotai buvo apribota tėvų valdžia ir vaikui nustatyta nuolatinė globa). Per metus 8 šeimos išbrauktos iš apskaitos dėl to, kad išnyko įrašymo į ją priežastys. Išaugo šeimų migracija, 12 šeimų išvyko gyventi į kitas savivaldybes ar užsienio valstybes. Lyginant su praėjusiais metais, 4 kartus išaugo šeimų, kurios iš apskaitos išbrauktos dėl tėvų mirties, skaičius. Socialinės rizikos šeimose dėl menko tėvų išprusimo, dorovinių vertybių nuosmukio, nesugebėjimo bei nepajėgumo prisitaikyti prie kintančių socialinių bei ekonominių sąlygų formuojamos ne savarankiškos bei harmoningos asmenybės, o savo jėgomis nepasitikintys, nesaugiai besijaučiantys asmenys. Tai sąlygoja socialines problemas, kurioms spręsti yra reikalingos papildomos lėšos (socialinių darbuotojų, dienos centrų ir pan. išlaikymas).

Galima teigti, kad nors gyventojų skaičius pastaruoju metu mažėjo, natūrali gyventojų kaita buvo neigiama, tačiau socialinės rizikos šeimų ir jose augančių vaikų skaičius didėjo. Visa tai didina viešųjų socialinių paslaugų poreikį.

Lietuvos darbo biržos duomenimis, nedarbas mažėjo per visus 2013–2015 m. 2014 metais vidutinis metinis registruotas nedarbas, kuris apskaičiuojamas kaip santykis tarp teritorinėse darbo biržose registruotų bedarbių skaičiaus ir darbingo amžiaus gyventojų skaičiaus, buvo 1,4 proc. punktu mažesnis nei 2013 metais ir siekė 9,5 proc. Prognozuojama, kad 2015 metais jis turėtų sumažėti iki 9 proc.

Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykis, 2013–2015 m. (proc.)

Metai	LR	Birštuno sav.	Jonavos r. sav.	Kaišiadorių r. sav.	Kauno m. sav.	Kauno r. sav.	Kėdainių r. sav.	Prienų r. sav.	Raseinių r. sav.
2013 m.	10,9	9,2	13,9	10,7	9,6	9,5	9,4	9,2	11,0
2014 m.	9,5	7,8	12,1	8,3	8,2	7,7	8,3	8,1	9,6
2015 m.	8,7	7,4	10,3	7,5	7,3	6,6	7,7	7,1	9,2

Registruotų bedarbių ir darbingo amžiaus gyventojų santykio rodiklis parodo ekonomikos pajėgumą, nuo kurio priklauso biudžeto pajamų dydis ir išlaidos. Augantis nedirbančių asmenų lygis didina skurdo bei gyventojų socialinės atskirties riziką, didėja teisėtvarkos pažeidimų ir sunkių nusikaltimų skaičius, susiduriama su psichinėmis žmonių sveikatos problemomis.

Apibendrinant galima teigti, kad pagrindiniai socialinių paslaugų poreikį sąlygojantys veiksniai yra:

- darbingo amžiaus asmenų migracija;
- visuomenės senėjimas;
- nemažėjantis socialinės rizikos asmenų skaičius ir kt.

5. Esamos socialinių paslaugų infrastruktūros savivaldybėje analizė

Savivaldybėje teikiamos šios socialinės paslaugos:

- bendrosios socialinės paslaugos (informavimas, konsultavimas, tarpininkavimas ir atstovavimas, maitinimo organizavimas, aprūpinimas būtiniausiais drabužiais ir avalyne, transporto organizavimas, sociokultūrinės paslaugos, asmeninės higienos ir priežiūros paslaugų organizavimas, kitos bendrosios socialinės paslaugos);

- specialiosios socialinės paslaugos, kurios skirstomos į socialinę priežiūrą (pagalba į namus, socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas ir kt.) ir socialinę globą (dienos, trumpalaikė ir ilgalaikė socialinė globa).

Pagrindinis socialinių paslaugų organizatorius yra Prienų rajono savivaldybė. Paslaugos teikiamos visoms pagrindinėms socialinių paslaugų gavėjų grupėms, t. y. vaikams, likusiems be tėvų globos, vaikams iš socialinės rizikos šeimų ir jų šeimoms, neįgaliesiems asmenims, senyvo amžiaus asmenims ir jų šeimos nariams, rizikos grupės asmenims ir jų šeimoms.

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų įstaigos tipas pagal žmonių socialines grupes	Socialinių paslaugų įstaigos pavadinimas	Pavaldumas	Vietų (gavėjų) skaičius	
				iš viso	iš jų finansuojamų Savivaldybės
1.	Pirminės sveikatos priežiūros centrai	VšĮ Prienų rajono pirminės sveikatos priežiūros centras	Savivaldybė	-	-
		VšĮ Jiezno pirminės sveikatos priežiūros centras	Savivaldybė	29	14
		VšĮ Balbieriškio pirminės sveikatos priežiūros centras	Savivaldybė	19	10
		VšĮ Veiverių pirminės sveikatos priežiūros centras	Savivaldybė	19	10
2.	Kitos socialinių paslaugų įstaigos	Prienų rajono socialinių paslaugų centras: - pagalba į namus - socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas	Savivaldybė	154 200	154 -

3.	Globos namai	Prienu globos namai	Savivaldybė	210	137
4.	Vaikų globos namai	Jiezo vaikų globos namai	Savivaldybė	66	54
5.	Šeimynos	-	-	-	-

5.1. Socialinių paslaugų infrastruktūros išsidėstymas ir socialinių paslaugų teikimo savivaldybėje (seniūnijose) pakankamumo lygis

Prienu rajono savivaldybės teritorijoje veikia 6 socialines paslaugas teikiančios įstaigos. Veikiančių socialinių paslaugų pastatai atitinka normas ir šiuo metu keliamus reikalavimus. Įstaigų, teikiančių paslaugas neįgaliesiems, patalpos pritaikytos neįgalių žmonių poreikiams. Įstaigos nuolat dalyvauja projektinėje veikloje ir ieško finansavimo galimybių įstaigų veiklos plėtrai ir materialinei bazei gerinti.

Vienas iš socialinių paslaugų organizavimo principų, numatytų Socialinių paslaugų įstatyme, yra socialinių paslaugų prieinamumas, t. y. paslaugos turi būti teikiamos kuo arčiau gyvenamosios vietos. Savivaldybė, plėtodama socialinių paslaugų tinklą, atsižvelgia į paslaugų įstaigų teritorinį išdėstymą, stengiasi, kad šios įstaigos nebūtų sukoncentruotos tik savivaldybės centre.

Pagrindinis socialinių paslaugų teikėjas savivaldybėje išlieka Prienu rajono savivaldybės socialinių paslaugų centras.

Prienu rajono savivaldybės socialinių paslaugų centras yra biudžetinė įstaiga, pavaldi ir atskaitinga Prienu rajono savivaldybės tarybai. Prienu rajono savivaldybės socialinių paslaugų centras (toliau – Socialinių paslaugų centras) veiklą vykdo adresu Vytenio g. 2, Prienai. Centro veiklos sritis – teikti socialines paslaugas Prienu rajono savivaldybės gyventojams.

Socialinių paslaugų centro lėšų šaltiniai yra valstybės ir savivaldybės biudžeto lėšos; lėšos, gaunamos už teikiamas mokamas paslaugas; lėšos, gaunamos kaip parama; kitos teisėtu būdu įgytos lėšos.

Socialinių paslaugų centrui skirtų asignavimų iš Prienu rajono savivaldybės biudžeto lėšų pasiskirstymas pagal funkcijas

Funkcijos pavadinimas	2013 m. tūkst. Lt	2014m. tūkst. Lt	2015m. tūkst. Eur	Pokytis, proc.
1. Darbo užmokestis ir socialinis draudimas	530,4	574,0	131,67	8,2

2. Prekių ir paslaugų naudojimas	36,4	37,8	10,73	3,8
3. Socialinės išmokos	19,3	19,0	3,92	-1,6
4. Ilgalaikio materialiojo turto įsigijimas	-	-	-	-
Iš viso	586,10	630,8		7,6

Analizuojant Socialinių paslaugų centro asignavimus iš Prienų rajono savivaldybės biudžeto lėšų, matyti, kad nuo 2013 m. iki 2014 m. patvirtinta sąmata padidėjo 7,6 proc. Šis pokytis yra susijęs su išsiplėtusiomis Socialinių paslaugų centro patalpomis bei teikiamomis paslaugomis 2014 m.

Socialinių paslaugų centras kiekvienais metais gauna specialiąsias tikslines dotacijas iš valstybės biudžeto socialinės rizikos šeimų socialinei priežiūrai ir dienos socialinei globai asmenims su sunkia negalia organizuoti.

Specialiosios tikslinės dotacijos iš valstybės biudžeto socialinės rizikos šeimų socialinei priežiūrai ir dienos socialinei globai asmenims su sunkia negalia

Funkcijos pavadinimas	2013 m. tūkst. Lt	2014 m. tūkst. Lt	2015 m. tūkst. Eur	Pokytis, proc.
Socialinės rizikos šeimų socialinei priežiūrai organizuoti				
1. Darbo užmokestis ir socialinis draudimas	314,2	367,6	78645	17
Dienos socialinei globai asmenims su sunkia negalia				
1. Darbo užmokestis ir socialinis draudimas	61,6	88,2	31273	43,2
2. Prekių ir paslaugų naudojimas	-	-	-	-

Specialiosios tikslinės dotacijos iš valstybės biudžeto socialinės rizikos šeimų socialinei priežiūrai organizuoti nuo 2013 m. iki 2014 m. padidėjo 17,0 proc. Tai įvyko dėl darbo apmokėjimo tvarkos ir atlyginimų tarnybinių koeficientų pokyčių. Asignavimai dienos socialinei globai asmenims su negalia tuo pačiu laikotarpiu padidėjo 43,2 proc.

Socialinių paslaugų centras taip pat teikia mokamas socialines paslaugas, už kurias mokestį nustato steigėjas. Mokėjimas už socialines paslaugas, kurias planuoja, skiria, kurių poreikį asmeniui (šeimai) nustato Prienų rajono savivaldybė ir kurių teikimas finansuojamas iš Prienų rajono savivaldybės biudžeto lėšų ar savivaldybei skiriamų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto

specialiųjų tikslinių dotacijų, organizuojamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintu Mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašu ir Prienų rajono savivaldybės socialinių paslaugų teikimo, organizavimo ir mokėjimo už socialines paslaugas tvarkos aprašu (patvirtinta Prienų rajono savivaldybės tarybos 2012 m. balandžio 26 d. sprendimu Nr. T3-117). Už kitas privačiai ar papildomai asmens (šeimos) pageidavimu teikiamas socialines paslaugas mokama paslaugas gaunančio asmens (jam atstovaujančio) ir socialinių paslaugų įstaigos tarpusavio susitarimu.

Socialinių paslaugų centre surinktos lėšos už socialines paslaugas

Paslaugos pavadinimas	2013 m. tūkst. Lt	2014 m. tūkst. Lt	2015 m. tūkst. Eur	Pokytis, proc.
Pagalbos į namus, dienos socialinė globa, kitos socialinės paslaugos	40,7	46,8	11,58	15
Transporto paslaugos	11,5	15,9	2,39	38,3
Kompensacinės technikos nuoma	2,7	2,5	0,82	-7,4
Iš viso	54,9	65,2	14,79	18,8

Kaip matyti iš lentelės, surenkamos lėšos už teikiamas Socialinių paslaugų centro paslaugas nuo 2013 m. iki 2015 m. padidėjo 18,8 proc. Tai lėmė didėjantis socialinių paslaugų poreikis bei gerėjančios galimybės šį poreikį tenkinti: pagausėjęs socialinių darbuotojų personalas, padidėjęs teikiamų socialinių paslaugų spektras (pvz., įsigytas papildomas autobusiukas transporto paslaugoms teikti, slaugos įranga) bei pasikeitęs Socialinių paslaugų įstatymas. Dėl techninės pagalbos priemonių stokos ir netikslingo gydytojų receptų išrašymo (rekomenduoja įsigyti čiužinį, lovą ar lovos staliuką neturint specialiojo nuolatinės slaugos poreikio ar visiškos negalios, išrašomos pažymos neatitinka reikalavimų arba pažymoje nurodomos asmeniui reikalingos priemonės neatitinka esamos asmens sveikatos būklės), dalis prašymų liko nepatenkinti.

Gauta parama maisto produktais

Paramos davėjas	2013 m. (Lt)	2014 m. (Lt)	2015 m. (Eur)
UAB „Sotas“	1461,03	805,29	-
Maisto banko paramos fondas	6151,39	6656,20	683,88

Maisto banko Pavasarinė akcija	4875,26	5858,84	1129,66
Maisto banko Rudeninė akcija	4698,60	6885,63	868,98
UAB „Palink“	21800,88	19462,87	5115,12
Iš viso	38987,16	39668,83	7797,64

Prienų mieste, panaikinus UAB „Sotas“ prekybos vietą, šios paramos nebeliko. Akcijų metu surinkti produktai buvo dalijami paketais ir skiriami asmenų maitinimui. Pavasarinės akcijos metu **223 asmenys buvo paremti** dalinant gautą paramą paketais (išdalinta 60 paketų) ir **209 asmenys paremti** organizuojant maitinimą, rudeninėje akcijoje surinkti produktai (50 paketų) išdalinti **199 gavėjams**. 2013–2015 m. parama jau buvo gauta ne tik pinigais, bet ypač išaugo parama maisto produktais bei priemonėmis, skirtomis Socialinių paslaugų centro lankytojų užimtumui tobulinti, sociokultūriniais renginiais rengti ar juose dalyvauti. Parama maisto produktais 2013 m. sudarė 38987,16 Lt, 2014 m. – 39668,83 Lt.

Finansinė parama

<i>Paramos davėjas</i>	<i>2013 m. (litai)</i>	<i>2014 m. (litai)</i>	<i>2015 m. (eurai)</i>
Nyderlandų paramos fondas davėjas	6905,60	6905,60	2000
Parama pervesta iš 2 proc. GPM sumos	2455,48	1740,02	622,88
Iš viso:	9361,08	8645,62	2622,88

Socialinių paslaugų centras bendradarbiauja su įvairiomis institucijomis ir komercinėmis įmonėmis. Nyderlandų paramos fondas Socialinių paslaugų centrui 2013–2014 m. skyrė po 6906 Lt finansinę paramą. Buvo gauta paramos drabužiais, avalyne, patalyne, indais, žaislais, baldais, buitine technika iš privačių asmenų ir švedų labdaros ir paramos fondo „LIONS“. Paramą 2013 m. sudarė 2 proc. GPM (iš viso 2455,48 Lt), 2014 m. ši suma siekė 1740,02 Lt.

Socialinių paslaugų centre darbuotojų kaita 2013–2014 m. laikotarpiu nebuvo didelė. Šiame centre bendras darbuotojų skaičius padidėjo nuo 39 iki 47. atitinkamai daugėjo ir dirbančiųjų socialinį darbą.

Socialinių paslaugų centro darbuotojai, 2013–2015 m.

Darbuotojai	2013 m.	2014 m.	2015 m.
Administracinis personalas	8	9	9
Socialiniai darbuotojai	31	37	38
Bendras darbuotojų skaičius	39	46	47

Visi socialinį darbą dirbantieji turi reikiamą socialinio darbo ar jam prilygintą išsilavinimą. Socialinių paslaugų centro administracija skatina darbuotojus kelti kvalifikaciją ir skiria didelį dėmesį darbuotojų profesiniam tobulėjimui.

Prienų rajono savivaldybė 2015 m. birželio 25 d. sprendimu Nr. T3-151 patvirtino didžiausią leistiną pareigybių skaičių Socialinių paslaugų centre – 41,5. Remiantis Prienų rajono savivaldybės socialinių paslaugų centro nuostatais, centrai vadovauja direktorius ir jis atsako už visą įstaigos veiklą bei atsiskaito Prienų rajono savivaldybei.

Socialinių paslaugų centras taip pat aktyviai bendradarbiauja su Prienų rajono savivaldybės seniūnijomis, Prienų rajono savivaldybės administracijos skyriais, NVO ir bendruomenėmis, Kauno apskrities VPK Prienų rajono policijos komisariatu, Prienų pedagogine psichologine tarnyba, Prienų rajono švietimo ir ugdymo įstaigomis, sveikatos priežiūros ir kitomis įstaigomis bei organizacijomis. Šio bendradarbiavimo tikslas yra kartu spręsti iškilusias problemas, dalintis gerąja patirtimi, keistis informacija, vykdyti prevenciją, organizuoti ir įgyvendinti įvairius projektus.

2015 m. sausio mėn. centrai laimėjus Vaikų dienos centrų veiklos projektų finansavimo konkursą, jau vasario 13 d. buvo pasirašyta Valstybės biudžeto lėšų naudojimo sutartis Nr. VDCI-293 su Socialinių paslaugų priežiūros departamentu prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir **centrai buvo skirtas finansavimas – 11 400 Eur.**

Nuo 2015 m. sausio 1 d. centras teikia kvalifikuotas ir licencijuotas dienos socialinės globos paslaugas institucijoje ir asmens namuose.

Prienų rajono savivaldybės socialinių paslaugų centras vykdo veiklą naujai suremontuotose patalpose, kurios buvo įrengtos įgyvendinus projektą „Socialinių paslaugų infrastruktūros plėtra, plečiant Prienų rajono savivaldybės socialinių paslaugų centro veiklą Prienuose“, finansuojamą Europos Sąjungos struktūrinių fondų ir Prienų rajono savivaldybės lėšomis. Pagrindinė Socialinių paslaugų centro finansinių ir žmogiškųjų išteklių problema yra maži socialinių darbuotojų atlyginimai.

Ilgalaikes socialinės globos paslaugas senyvo amžiaus asmenims ir suaugusiems asmenims su negalia rajono savivaldybėje teikia Prienų globos namai. Prienų globos namai yra Prienų rajono savivaldybės biudžetinė socialinės globos įstaiga, skirta nuolat ar laikinai gyventi senyvo amžiaus asmenims ir suaugusiems asmenims su negalia.

Prienų globos namai veiklą vykdo adresu Panemunės g. 28, Prienai. Pagrindinio pastato plotas 6324 kv.m., renovuoto pastato – 1277 kv.m., medinio namo – 619 kv. m. 2015 m. suremontuota 15 gyvenamųjų kambarių, kurių bendras plotas 228,65 kv. m. Atlikti remonto darbai sveikatos skyriuje, virtuvės patalpose.

Numatomas saugios ir pritaikytos gyventojams aplinkos sukūrimas, t. y. globos namų teritorijos aptvėrimas, stebėjimo kamerų įrengimas, gatvės prie globos namų sutvarkymas, kiemo asfaltavimas.

Vykdomas elektros instaliacijos keitimo projektas, vėdinimo (kondicionavimo) sistemų įrengimas.

Prienų globos namų lėšų šaltiniai gali būti šie: valstybės biudžeto tiksliniai asignavimai; valstybės investicinių programų lėšos; savivaldybės biudžeto lėšos; pajamos už mokamas paslaugas, nuomą; lėšos, gautos kaip parama ir pagal testamentą; Lietuvos ir užsienio fondų ir programų lėšos; valstybės sveikatos fondų lėšos; kitos teisėtai įgytos lėšos.

Prienų globos namų teikiamų paslaugų įkainius tvirtina steigėjas (Prienų rajono savivaldybė): senyvo amžiaus neįgaliojo asmens išlaikymo globos namuose kaina per parą – 19,90 Eur, asmens, kuriam nustatytas nuolatinis specialiosios slaugos poreikis, išlaikymo kaina per parą – 23,30 Eur. Prienų globos namai turi teisę pagal savo kompetenciją sudaryti sutartis su Lietuvos Respublikos juridiniais ir fiziniais asmenimis.

Prienų globos namų išlaidos 2013–2015 m

	2013 m. tūkst. Lt	2014 m. tūkst. Lt	2015 m. tūkst. Eur	Pokytis, proc.
Valstybės biudžeto lėšos	1851,2	1416,7	313,9	-31
Specialiųjų programų lėšos	700,0	2553,2	811,5	364,7
Savivaldybių biudžetų lėšos	503,1	281,7	85,6	-45
Iš viso	3054,3	4251,6	1211,0	

Bendros Prienų globos namų išlaidos 2013–2015 m. praktiškai nekito. 2014 m. kitų savivaldybių siunčiamų gyventojų mokama dalis iš savivaldybės lėšų perėjo į biudžetinių įstaigų

surenkamų pajamų programą. Valstybės biudžeto lėšos mažėja, nes mažėja siūstų gyventojų, apgyvendintų iki 2007 m. Būtina paminėti, kad Prienų rajono savivaldybės asignavimai sudaro labai mažą Prienų globos namų bendro metinio veiklos biudžeto dalį.

2015 m. gruodžio 31 d. duomenimis, Prienų globos namuose dirbo 117 darbuotojų. Įstaigoje dirba 38 aukštąjį išsilavinimą turintys darbuotojai. 2015 m. darbuotojų kaita sudarė 7 proc. nuo bendro darbuotojų skaičiaus.

Prienų globos namų darbuotojai 2013–2015 m.

Darbuotojai	2013 m.	2014 m.	2015 m.
Direktorius ir pavaduotojai	1	-	-
Užimtumo specialistai	-	-	-
Psichologai, psichologai psichoterapeutai	1	1	1
Socialiniai darbuotojai	9	10	10
Socialinio darbuotojo padėjėjai	9	12	12
Gydytojai	1	1	1
Slaugytojai	7	8	8
Slaugytojų padėjėjai	3	3	3
Kitas asmens sveikatos priežiūros personalas	4	2	2
Kiti skyrių vadovai, aptarnaujantis ir ūkio personalas	73	73	73
Bendras darbuotojų skaičius	108	110	110

Darbuotojų komanda užtikrina gyventojui visapusišką teikiamų paslaugų kokybę, skatina gyventojų savarankiškumą ir saviraišką, norą aktyviai gyventi ir įsijungti į globos namų veiklą.

Prienų globos namų steigėjo nustatytas didžiausias leistinas pareigybių skaičius – 106 pareigybės, kurios šiuo metu visos yra užimtose. 2015 m. gruodžio 31 d. duomenimis, įstaigoje dirbo

117 darbuotojų (įskaičiuojant laikinai dirbančius asmenis, kol sirgs ar atostogaus pagal neterminuotas darbo sutartis dirbantys darbuotojai, dirbančius ne visu etatu).

2015 m. darbuotojų kaita sudarė 7% nuo bendro darbuotojų skaičiaus (neįskaitant pagal terminuotas darbo sutartis dirbusių darbuotojų)

Prienu globos namai turi 210 vietų, skirtų nuolat ar laikinai gyventi senyvo amžiaus asmenims ir suaugusiems asmenims su negalia. Globos namuose gali būti apgyvendinami senatvės pensijos amžiaus sulaukę asmenys, kuriems nustatytas visiškas nesavarankiškumas (tarp jų ir senatvės pensijos amžiaus sulaukę asmenys su sunkia negalia) ar dalinis nesavarankiškumas vadovaujantis Senų žmonių socialinės globos poreikio nustatymo metodika, suaugę darbingo amžiaus asmenys su negalia, kuriems nustatytas visiškas nesavarankiškumas (tarp jų ir suaugę asmenys su sunkia negalia) bei dalinis nesavarankiškumas vadovaujantis Suaugusių asmenų su negalia socialinės globos poreikio nustatymo metodika.

Šiais metais į įstaigą laikinai ar nuolat gyventi atvyko 79 gyventojai: 16 asmenų atvyko pagal trumpalaikes sutartis, 22 asmenys – iš Prienu rajono savivaldybės, likusieji – iš kitų savivaldybių (Kauno, Birštono, Kaišiadorių, Panevėžio, Ukmergės, Vilniaus, Alytaus, Jonavos, Klaipėdos).

Prienu globos namų gyventojų atvykimo / išvykimo rodikliai 2013–2015 m.

Gyventojų atvykimo / išvykimo rodikliai	2013 m.	2014 m.	2015 m.
Gyventojų skaičius metų pradžioje	209	198	198
Atvyko per metus	56	41	70
Iš jų atvyko iš:			
kitos globos įstaigos	-	5	-
savų ar giminių, globėjų namų	19	12	16
ligoninės	37	22	28
kitur	-	2	-
Atvyko trumpalaikiai socialinei globai (per metus)	14	16	17
Išvyko pasibaigus ilgalaikiai socialinei globai (per metus)	67	49	56
Išvyko pasibaigus trumpalaikiai socialinei globai (per metus)	7	12	11

Prienų globos namų infrastruktūra yra geros būklės, tęsiami išorės bei vidaus remonto darbai. Prienų globos namai gali priimti 210 asmenų, tačiau 2013–2014 m. gyventojų buvo mažiau (iki 198, 2015 m.).

Prienų globos namai Europos Sąjungos standartus atitinkanti, moderni ir atvira naujovėms, kokybiškas socialinės globos ir kitas paslaugas teikianti įstaiga, ateityje – daugiafunkcis centras rajono senjorams ir neįgaliesiems.

Ilgalaikės socialinės globos paslaugas vaikams teikia Jiezno vaikų globos namai. Jiezno vaikų globos namai yra Prienų rajono savivaldybės biudžetinė socialinės globos įstaiga, teikianti globą (rūpybą), socialines ir ugdymo (ugdymas – mokymas, lavinimas, įgūdžių, gebėjimų ir vertybinių nuostatų formavimas) paslaugas be tėvų globos likusiems vaikams, kuriems įstatymų nustatyta tvarka yra nustatyta vaiko laikinoji arba nuolatinė globa (rūpyba), ir vaikams, kurie yra laikinai apgyvendinti vaikų globos namuose (iki bus išspręsti vaikų globos (rūpybos) nustatymo arba vaikų grąžinimo tėvams klausimai), nuo kūdikystės iki 18 m. ir 18–21 m. besimokančiam jaunimui.

Jiezno vaikų globos namai veiklą vykdo adresu Sodo g. 13, Jieznas, Prienų rajono savivaldybė.

Jiezno vaikų globos namai 2013–2014 m. įgyvendino ES struktūrinių fondų ir valstybės biudžeto lėšomis finansuojamą projektą „Valstybinės įstaigos Jiezno vaikų globos namų pastato atitvarų šiltinimas, katilinės ir inžinerinių sistemų modernizavimas“ (3 780 852 Lt), tokiu būdu sumažėjo pastato šilumos energijos sąnaudos, didėjo energijos vartojimo efektyvumas. Įstaigos vidaus patalpos yra patenkinamos būklės, artimiausioje ateityje reikalingi vidutinės apimties remonto darbai.

Jiezno vaikų globos namų lėšų šaltiniai gali būti valstybės biudžeto tiksliniai asignavimai; valstybės investicinių programų lėšos; savivaldybės biudžeto lėšos; lėšos, gautos kaip parama; pajamos už mokamas paslaugas, nuomą; Lietuvos ir užsienio fondų ir programų lėšos; kitos teisėtai įgytos lėšos.

Jiezno vaikų globos namų finansinė-ūkinė veikla 2013–2015 m.

Rodiklis	2013 m. tūkst. Lt	2014 m. tūkst. Lt	2015 m. tūkst. Eur	Pokytis, proc.
Pajamos	1946,8	2094,4	556,7	-0,9
Išlaidos	1946,5	2033,6	391,1	

Jiezo vaikų globos namų bendros pajamos bei išlaidos nuo 2013 m. iki 2015 m. sumažėjo, nes mažesnis vaikų skaičius negu 2014 m., paskirta ir mažesnė valstybės dotacija.

Dirbančiųjų asmenų kolektyvas Jiezo vaikų globos namuose 2013 m. buvo 59, 2014 m. – 60, 2015 m. – 60. Administracinį kolektyvą visu laikotarpiu sudarė 3 asmenys (direktorius ir jo pavaduotojai).

Jiezo vaikų globos namų darbuotojai 2013–2015 m.

Darbuotojai	2013 m.	2014 m.	2015 m.
Psichologai, psichologai psichoterapeutai	1	1	1
Socialiniai pedagogai, socialinių pedagogų padėjėjai	1	1	1
Socialiniai darbuotojai	18	18	18
Socialinių darbuotojų padėjėjai	15	17	17
Slaugytojai	1	1	1
Kitas asmens sveikatos priežiūros personalas	1	1	1
Kiti (įskaitant šeimos vaikų globėją (rūpintoją))	17	16	16
Savanorių skaičius (per metus)	-	-	-
Iš viso	54	55	55

Socialinių pedagogų, socialinių pedagogų padėjėjų, socialinių darbuotojų, socialinių darbuotojų padėjėjų darbuotojų skaičius 2013–2015 m. beveik nepakito.

Jiezo vaikų globos namų globotiniai 2013–2015 m.

Rodiklis		2013 m.	2014 m.	2015 m.
Vaikų skaičius		65	59	62
Iš jų:	Našlaičiai	7	9	8
	Vaikai, kuriems nustatyta nuolatinė globa (rūpyba)	38	34	40
	Vaikai, kuriems nustatyta laikinoji globa (rūpyba)	27	25	22
	Vaikai, laikinai apgyvendinti vaikų globos namuose, kol bus išspręstas vaiko globos (rūpybos) klausimas	-	-	-
	Delinkventinio elgesio vaikai	15	12	15
	Vaikai su specialiaisiais poreikiais	21	18	21
Vietų globos įstaigoje (šeimynoje) skaičius		74	60	60

Trumpalaikė socialinė globa – visuma paslaugų, kuriomis asmeniui teikiama kompleksinė, nuolatinės specialistų priežiūros reikalaujanti pagalba benamystės ar krizių atvejais, vaikams laikinai netekus tėvų globos, šeimos nariams, globėjams, rūpintojams dėl tam tikrų priežasčių (ligos, komandiruotės, atostogų, šeimos ar darbo įsipareigojimų ir kt.) laikinai ar darbo savaitę negalint prižiūrėti asmenų, kuriems reikalinga nuolatinė priežiūra – „atokvėpio“ paslaugos ar tęstinės socialinės paslaugos darbo savaitę (paromis), taip pat socialinės rizikos suaugusiems asmenims ir socialinės rizikos vaikams po medicininės reabilitacijos siekiant integruotis į visuomenę.

Trumpalaikės socialinės globos paslaugas Prienų rajono savivaldybėje teikia Prienų globos namai ir Jiezno vaikų globos namai. Taip pat slaugos paslaugas teikia Veiverių pirminės sveikatos priežiūros centras, Jiezno pirminės sveikatos priežiūros centras su palaikomojo gydymo ir slaugos ligonine, Balbieriškio palaikomojo gydymo ir slaugos skyrius (iš viso 32 vietos, 2012 m.).

Prienų rajono savivaldybės viešoji įstaiga Balbieriškio pirminės sveikatos priežiūros centras. Centre – palaikomojo gydymo ir slaugos bei globos skyriai. Darbuotojų skaičius – 20 (kartu su PSPC), adresas – Parko g. 5, Balbieriškis, Prienų rajono savivaldybė.

Prienų rajono savivaldybės tarybos 2010 m. gegužės 27 d. sprendimu Nr. T3-121 VŠĮ Balbieriškio PSPC nustatytas 10 globos lovų skaičius.

Socialinių paslaugų gavėjai dažniausiai yra vieniši žmonės, pagyvenę, su negalia, dažnai neturintys nuolatinės gyvenamos vietos. Asmenims, esantiems globos skyriuje, yra teikiamos globos, slaugos, socialinės ir medicininės paslaugos.

2013 metais šimtu procentų lovos nebuvo užpildytos, vidutiniškai per dieną – 9,7; 2014 metais – 9,8; 2015 metais – 9,8 asmenų suteiktos paslaugos. Vertinant įstaigos biudžetą, teikiamos globos paslaugos sudaro ženkliai dalį – apie 20 %, įstaigos pajamų ir išlaidų struktūroje nuo 2010 metų.

Prienų rajono savivaldybės viešoji įstaiga Jiezno pirminės sveikatos priežiūros centras. Darbuotojų skaičius – 29, adresas – Vilniaus g. 3, Jieznas, Prienų rajono savivaldybė.

Prienų rajono savivaldybės tarybos 2010 m. gegužės 27 d. sprendimu Nr. T3-121 nustatytas globos lovų skaičius VŠĮ Jiezno PSPC – 14. Tikslinės socialinių paslaugų gavėjų grupės – Prienų r. sav. gyventojai, socialinių paslaugų gavėjai yra žmonės su negalia, pagyvenę žmonės, kuriems reikalinga laikina slauga, nesant galimybių ar indikacijų patalpinti į globos įstaigą bei esant med. personalo intensyvios slaugos poreikiui, išnaudojus slaugos ir palaikomojo gydymo lovadienius, finansuojamus iš TLK. Lėšų poreikis – 33 tūkst. Eur per metus. 2013 metais lovos nebuvo užpildytos

100 proc., paslaugos suteiktos vidutiniškai per dieną 12 asmenų; 2014 metais – 9 asmenims; 2015 metais – 10 asmenų.

Pagrindinis socialinių paslaugų teikimo tikslas – gražinti žmogaus gebėjimą pasirūpinti savimi ir integruotis į visuomenę, suteikti pagalbą tiems, kurie negali be jos savarankiškai gyventi.

Prienų rajono savivaldybės viešoji įstaiga Veiverių pirminės sveikatos priežiūros centras, Adresas – Kauno g. 56, Veiveriai, Prienų rajono savivaldybė. Darbuotojų skaičius 27 (kartu su ambulatorija). Paslaugų gavėjų skaičius – 10 savivaldybės patvirtintų laikinosios slaugos lovų per metus. Lėšų poreikis – 47 tūkst. Eur per metus. 2013 metais lovos nebuvo užpildytos 100 proc., suteiktos paslaugos vidutiniškai per dieną 7 asmenims; 2014 metais – 8 asmenims; 2015 metais – 7 asmenims.

DIENOS CENTRAI

Prienų rajono savivaldybėje veikia Išlaužo seniūnijos kaimų bendruomenės šeimos dienos centras. Prienų bendruomenės vaikų dienos užimtumo centras. Socialinių paslaugų centro vaikų dienos užimtumo grupė. Išlaužo seniūnijos kaimų bendruomenės šeimos dienos centras bei Prienų bendruomenės vaikų dienos užimtumo centras yra vieši juridiniai asmenys, teikiantys socialines ir ugdymo paslaugas socialiai remtinoms, rizikos grupės bei socialinių, psichologinių ir kitokių problemų turinčioms šeimoms ir jų vaikams.

Išlaužo seniūnijos kaimų bendruomenės šeimos dienos centras (toliau – Išlaužo šeimos dienos centras) yra įsikūręs adresu Sodų g. 6A, Išlaužo kaimas, Išlaužo seniūnija. Šeimos dienos centro patalpos, kurios užima 324,8 kv. m. plotą, yra geros būklės. Būtina paminėti, kad daugiau šeimos dienos užimtumo centrų, veikiančių ne Prienų mieste, Prienų rajono savivaldybėje nėra. Išlaužo šeimos dienos centras paslaugas teikia naudodamas LR socialinės apsaugos ir darbo ministerijos lėšas, taip pat dalyvauja Vaikų dienos centrų projektų atrankos konkursuose. Konkursai organizuojami Vaiko globos (rūpybos) sistemos reorganizavimo strategijos ir jos įgyvendinimo 2007–2012 metų plano nutarimu pagal priemonę „Plėsti vaikų dienos centrus savivaldybėse, teikiant nestacionarias dienos socialinės priežiūros paslaugas vaikams ir šeimoms“. Išlaužo šeimos dienos centro bendras metinis biudžetas 2013 m. sudarė 46,2 tūkst. Lt, 2014 m. – 46,2 tūkst. Lt, 2015 m. – 11,1 tūkst. Eur.

Prienų bendruomenės vaikų dienos užimtumo centras (toliau – Prienų bendruomenės vaikų dienos centras) veiklą vykdo adresu S. Dariaus ir S. Girėno g. 2, Prienai. Šio centro patalpos užima 60 kv. m. ir yra patenkinamos būklės, t. y. patalpos iš dalies pritaikytos vykdomai veiklai, reikalingi

vidutinės apimties remonto darbai. Prienų vaikų dienos centro bendras patalpų dydis nėra pakankamas siekiant plėsti veiklą.

Prienų bendruomenės vaikų dienos centras yra Prienų bendruomenės projektinės veiklos dalis, t. y. projektas „Prienų bendruomenės vaikų dienos užimtumo centras“. Prienų vaikų dienos centro veiklą 2010–2011 m. finansavo LR socialinės apsaugos ir darbo ministerija bei Prienų rajono savivaldybė. Būtina paminėti, kad Prienų vaikų dienos centras veiklą pradėjo 2010 m. pradžioje. Bendras metinis veiklos biudžetas 2013 m. buvo 46,98 tūkst. Lt, 2014 m. – 39,9 tūkst. Lt., 2015 m. – 19,1 tūkst. Eur.

Socialinių paslaugų centro infrastruktūros būklė aprašyta 5.1 skyriuje.

Dienos centrus lankantys vaikai 2013–2015 m.

Socialinių paslaugų gavėjai	2013 m.	2014 m.	2015 m.
Išlaužo seniūnijos kaimų bendruomenės šeimos dienos centras			
Ikimokyklinio amžiaus vaikai	-	-	-
Pradinių klasių (7–11 m.) vaikai	18	17	16
11–15 m. amžiaus vaikai	7	7	7
Iš viso	25	24	23
Prienų bendruomenės vaikų dienos užimtumo centras			
Ikimokyklinio amžiaus vaikai	-	2	2
Pradinių klasių (7–11 m.) vaikai	13	14	17
11–18 m. amžiaus vaikai	17	31	23
Iš viso	30	47	42
Socialinių paslaugų centro vaikų dienos užimtumo grupė (nuo 2015-02-16 vaikų dienos centras „Pienės pūkas“)			
Pradinių klasių (7–11 m.) vaikai	12	21	21
11–18 m. amžiaus vaikai	13	13	19
Iš viso	25	34	50

Prienų rajono savivaldybėje veikia 3 dienos centrai, skirti socialinės rizikos šeimoms ir jose augantiems vaikams, ir 1 centras suaugusiems asmenims su negalia bei pensinio amžiaus asmenims. Išlaužo šeimos dienos centras yra vienintelė įstaiga, organizuojanti šeimos dienos užimtumo veiklą ne

Prienų mieste. Infrastruktūra Išlaužo šeimos dienos centre bei Socialinių paslaugų centre yra geros, o Prienų bendruomenės vaikų dienos centre – patenkinamos būklės.

Prienų rajono savivaldybėje aktyvią socialinių paslaugų veiklą taip pat vykdo Prienų rajono kurčiųjų pirminė organizacija, Prienų rajono neįgaliųjų draugija, Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos Prienų rajono filialas, Prienų rajono sergančiųjų psichinėmis ligomis klubas „Padėk sau ir kitiems“. Jiežno žmonių su negalia sąjunga.

Lietuvos neįgaliųjų draugija yra ne pelno, savanoriška, nepriklausoma, nepolitinė organizacija. Pagrindinis Lietuvos neįgaliųjų draugijos veiklos tikslas – atstovauti ir ginti draugijos narių pilietines, socialines ir ekonomines teises, skatinti lygias galimybes vadovaujantis nediskriminavimo principu. Prienų rajono neįgaliųjų draugija yra asocijuota Lietuvos neįgaliųjų draugijos narė.

Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos Prienų rajono filialas yra savarankiška, savanoriška, nepolitinė organizacija, savitarpio pagalbai burianti regėjimo negalios asmenis, atstovaujanti jų interesams ir ginanti jų teises. Šios organizacijos veiklos tikslas – savitarpio pagalbai burti regėjimo negalios asmenis, atstovauti jų interesams ir ginti jų teises.

Prienų rajono kurčiųjų pirminė organizacija yra Kauno ir Marijampolės apskričių kurčiųjų pirminė organizacija, kuri yra savarankiška, savanoriška ne pelno siekianti organizacija, veikianti kurčiųjų reabilitacijos srityje ir viešai teikianti šios srities paslaugas.

Prienų rajono sergančiųjų psichinėmis ligomis klubas „Padėk sau ir kitiems“ yra savarankiška, savanoriška organizacija, kurios tikslas yra padėti psichikos neįgaliesiems prisitaikyti aplinkoje, ugdyti ir lavinti jų savarankiškumo įgūdžius, atkurti darbinius ir profesinius gebėjimus, plėsti asmenų, susijusių su psichikos ligoniais akiratį, kaupti ir teikti jiems su psichikos ligomis ir psichikos ligonių priežiūra susijusią informaciją, organizuoti jų tarpusavio bendravimą ir patirties pasidalinimą.

Jiežno žmonių su negalia sąjunga įkurta 2014 m. kovo 18 d., tačiau organizacijoje dirbantys darbuotojai turi darbo patirties dirbant su neįgaliaisiais. Šiuo metu Jiežno žmonių su negalia sąjunga vienija 109 narius, gyvenančius Jiežno seniūnijos apylinkėse. Prioritetą organizacija teikia kaimo vietovėse gyvenantiems neįgaliesiems. Jiežno žmonių su negalia sąjunga teikia reikalingas socialinės reabilitacijos paslaugas, atsižvelgdama į neįgaliųjų poreikius ir galimybes.

Infrastruktūra. Prienų rajono kurčiųjų pirminė organizacija (toliau – Prienų kurčiųjų organizacija) veiklą vykdo adresu Kauno g. 2. Prienai. Šios organizacijos patalpos užima 20,8 kv. m.

plotą. Patalpų būklė yra patenkinama, t. y. patalpos iš dalies pritaikytos vykdomai veiklai, reikalingi vidutinės apimties remonto darbai. Prienų rajono neįgaliųjų draugijos būstinė įsikūrusi adresu J. Basanavičiaus g. 20, Prienai. Bendras patalpų plotas veiklai organizuoti – 68,8 kv. m. Šio patalpos yra geros būklės (reikalingi tik pastato išorės dažymo darbai). Prienų rajono neįgaliųjų draugija yra asocijuota Lietuvos neįgaliųjų draugijos narė.

Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos Prienų rajono filialas (toliau – Prienų rajono aklųjų ir silpnaregių filialas) veiklą vykdo adresu J. Brundzos g. 12A, Prienai. Prienų filialo patalpos užima 10,9 kv. m. plotą. Patalpų būklė yra patenkinama, t. y. patalpos iš dalies pritaikytos vykdomai veiklai, reikalingi vidutinės apimties remonto darbai.

Prienų rajono sergančiųjų psichinėmis ligomis klubas „Padėk sau ir kitiems“ naudojami patalpomis, kurios priklauso Prienų rajono pirminės sveikatos priežiūros centrui. Adresas – Pušyno g. 2, Prienai. Šiomis patalpomis klubas naudojami nemokamai.

Prienų rajono savivaldybėje veikiančių nevyriausybinių organizacijų finansinė veikla

2013–2015 m.

Funkcijos pavadinimas	2013 m. tūkst. Lt	2014m. tūkst. Lt	2015m. tūkst. Eur
Prienų rajono kurčiųjų pirminė organizacija			
Iš viso	33,0	26,0	7,2
Prienų rajono neįgaliųjų draugija			
Iš viso	72,0	61,0	14,5
Lietuvos aklųjų ir silpnaregių sąjungos Prienų rajono filialas			
Iš viso	65,0	63,0	15,4
Prienų rajono sergančiųjų psichinėmis ligomis klubas „Padėk sau ir kitiems“			
Iš viso	7,0	7,3	1,6
Jiezo žmonių su negalia sąjunga			
Iš viso	-	-	5,8

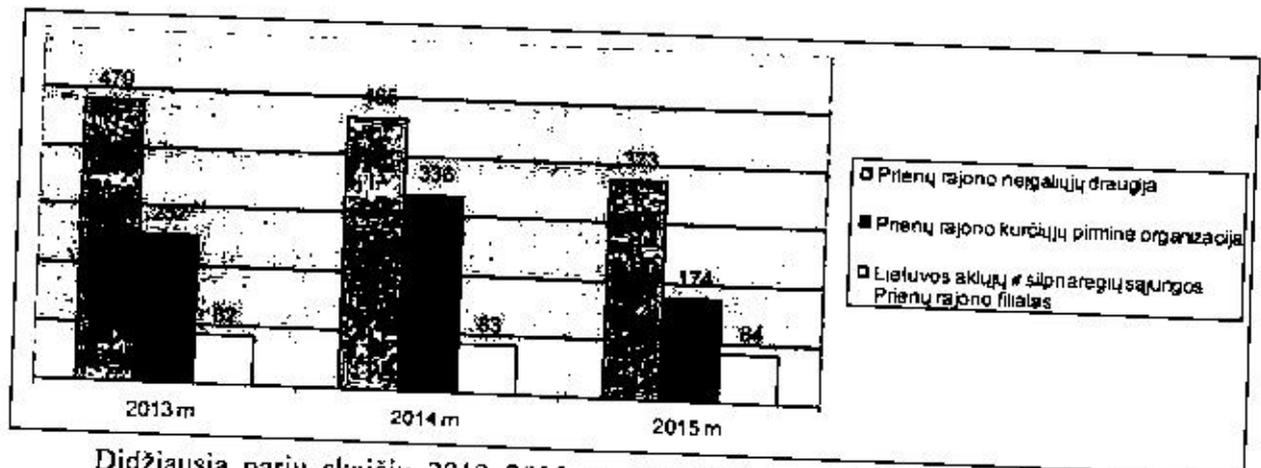
Prienų rajono kurčiųjų organizacija vienija klausos negalią turinčius asmenis, atstovauja jų interesams, gina jų teises bei padeda įgyvendinti savo narių socialinės integracijos ir visuomenę poreikius. Prienų rajono kurčiųjų organizacijoje 2013–2015 m. laikotarpiu dirbo vienas asmuo (0,5 etato) – konsultantas. Tai neužtikrina kokybiškų socialinės reabilitacijos paslaugų žmonėms su

klausos negalia, ypač gyvenantiems kaimiškose vietovėse. Prienų kurčiųjų organizacija vienija aktyvius narius, kurie, esant galimybėms, prisideda prie organizacinės veiklos.

Lietuvos neįgaliųjų draugijos veiklos prioritetai yra visiškos negalios ir I grupės neįgalieji, vaikai ir jaunimas su fizine negalia, provincijoje gyvenantys neįgalieji. Prienų rajono neįgaliųjų draugijoje 2013 m. dirbo 9, 2014 m. – 8, 2015 m. – 7 darbuotojai.

Prienų rajono aklųjų ir silpnaregių filialo kasdienę filialo veiklą organizuoja vienas asmuo (pirmininkas). Nors būstinės patalpų plotas yra nedidelis, tačiau bendradarbiaudami su Prienų švietimo centru Prienų rajono aklųjų ir silpnaregių filialo nariai vykdo aktyvią veiklą.

Prienų rajono nevyriausybinės organizacijos, teikiančios socialines paslaugas, vienija darbingo ir pensinio amžiaus asmenis. Bendras socialinių paslaugų gavėjų skaičius Prienų rajono neįgaliųjų draugijoje bei Prienų rajono kurčiųjų pirminėje organizacijoje 2013–2015 m. mažėjo, o Prienų aklųjų ir silpnaregių filiale – laipsniškai didėjo.

Didžiausią narių skaičių 2013–2015 m. turėjo Prienų neįgaliųjų draugija ir Prienų rajono kurčiųjų pirminė organizacija. Prienų rajono neįgaliųjų draugijoje pensinio amžiaus asmenys 2013 m. sudarė 74,7 proc. (490), 2014 m. – 81,8 proc. (283), 2015 m. – 78,2 proc. (180) visų narių. Socialinių paslaugų gavėjų skaičiaus mažėjimui įtakos turėjo pensinio amžiaus asmenų mirtingumas, mažėjantis teikiamų paslaugų skaičius. Socialinių paslaugų gavėjų Prienų rajono aklųjų ir silpnaregių filiale daugėjo dėl aktyvios pirmininkės veiklos, didėjančio finansavimo, žmonių motyvacijos įsijungti į bendruomeninę veiklą.

Prienų rajono gyventojai į biudžetines, viešąsias ar nevyriausybinės įstaigas kreipiasi netekę darbo, gyvenamosios vietos, ištikus finansinėms, asmeninėms krizėms ar kitais atvejais, kai reikalinga socialinė pagalba. Dažniausiai asmenys kreipiasi į gyvenamosios vietos seniūnijas, kuriose

dirba socialiniai darbuotojai, ar į Socialinės paramos skyrių, kuris yra pagrindinis socialinių paslaugų organizatorius, administruojantis socialinių paslaugų skyrimą Prienų rajone.

Prienų rajono savivaldybėje nėra įsteigto krizių centro, laikino gyvenimo namų. Dienos socialinė globa senyvo amžiaus asmenims ir suaugusiems asmenims su fizine negalia teikiama Prienų rajono socialinių paslaugų centre. Minėta įstaiga taip pat teikia bendrąsias socialines paslaugas (informavimas, konsultavimas, tarpininkavimas ir atstovavimas, transporto organizavimas, sociokultūrinės paslaugos ir kt.) ir socialinės priežiūros paslaugas (pagalba į namus).

Didelė problema tebėra socialinių paslaugų teikimas socialinės rizikos šeimoms. Dažniausiai tai socialiai pasyvios, nepakankamai pajamų turinčios, skurdžiai gyvenančios šeimos, kurios neturi galimybių savo vaikams užtikrinti priimtino laisvalaikio. Neretai būna, kad šios problemos perduodamos iš kartos į kartą. Įvertinus socialinių paslaugų infrastruktūrą ir teikiamas socialines paslaugas, galima teigti, kad vis dar neturime galimybių teikti kompleksinę pagalbą socialinės rizikos šeimoms ir užtikrinti vaikų iš socialinės rizikos šeimų užimtumą.

Prasčiausiai socialinių paslaugų infrastruktūra išplėtotą ir mažiausiai socialinių paslaugų teikiama asmenims su proto ir psichine negalia. Ilgalaikės socialinės globos tokiems asmenims poreikis visada viršijo pasiūlą. Padėtis pasikeitė, kai, panaikinus Kauno apskrities viršrinko administraciją, įrašytų į eilę asmenų apskaitą pradėjo tvarkyti Neįgalųjų reikalų departamentas.

6. Savivaldybės galimybių teikti socialines paslaugas ir socialinių paslaugų poreikio įvertinimas

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų rūšys pagal žmonių socialines grupes ¹	Asmenų (šeimų) skaičius, kuriems socialinių paslaugų poreikis		Iš jų finansuoja Savivaldybė
		Įvertintas	Nepatenkin-tas	
1.	Ilgalaikė socialinė globa	80	-	52
2.	Trumpalaikė socialinė globa	100	-	100
3.	Dienos socialinė globa institucijoje	10	-	10
4.	Dienos socialinė globa asmens namuose	6	-	6
5.	Apgyvendinimas savarankiško gyvenimo namuose	-	-	-

6.	Pagalba į namus	100	-	100
7.	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas institucijoje	3	-	3
8.	Socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas asmens (šeimos) namuose	200	-	200
9.	Laikinas apnakvindinimas	-	-	-
10.	Kitos socialinės priežiūros paslaugos	1	-	1

Lentelė užpildoma pagal Socialinių paslaugų kataloge žmonių socialinėms grupėms numatytas socialinių paslaugų rūšis.

6.1. Savivaldybės organizuojamų socialinių paslaugų analizė

Prienų rajono socialinių paslaugų centro teikiamos paslaugos, kurių tikslas – suteikti galimybę asmenims gauti reikiamą socialinę pagalbą savo bendruomenėje, liekant gyventi savo aplinkoje, o ne stacionarioje socialinės globos įstaigoje. Tai žymi pagalba asmeniui ir juo besirūpinančiai šeimai, padedanti geriau suderinti šeimos ir profesinį gyvenimą. Paslaugos namuose ne tik pagerina žmonių gyvenimo kokybę, bet yra ir ekonomiškai naudingesnės, nes jos yra pigesnės negu asmens globa stacionarioje globos įstaigoje (globos namuose, pensionate). Svarbiausia tai, kad žmogus, specialistų prižiūrimas savo namuose, išlaiko ryšį su artimaisiais bei savo bendruomene, suteikiama galimybė kuo ilgiau gyventi savoje aplinkoje.

	2013 m.	2014 m.	2015 m.
Socialinės rizikos šeimoms	204	204	200
Neįgalaus jaunimo spec. priežiūros paslaugos	14	14	14
Suaugusiems asmenims su negalia (dienos socialinė globa)	8	8	11
Senyvo amžiaus asmenims (pagalba į namus)	162	123	120

Apibendrinant socialinių paslaugų išvystymą ir jų teikimą Prienų rajono savivaldybėje, galima teigti, kad:

1. Pagalbos į namus paslaugos senyvo amžiaus asmenims ir socialinių įgūdžių ugdymas ir palaikymas socialinės rizikos šeimoms išvystytos ir yra teikiamos daugiau nei vidutiniškai šalyje;
2. Trumpalaikės socialinės globos paslaugos socialinės rizikos suaugusiems asmenims nėra gerai išvystytos;

3. Ilgalaikės socialinės globos senyvo amžiaus asmenims ir suaugusiems asmenims su negalia institucijoje paslaugų teikimas atitinka paslaugų išvystymo normatyvus;
4. Dienos socialinės globos paslaugos senyvo amžiaus ir neįgaliems asmenims asmens namuose yra teikiamos mažiau nei vidutiniškai šalyje;
5. Neteikiamos arba beveik neteikiamos socialinės priežiūros ir dienos socialinės globos paslaugos vaikams su negalia;
6. Neteikiamos apgyvendinimo savarankiško gyvenimo namuose paslaugos asmenims su proto ir psichine negalia;
7. Prienų rajone reikalingi nakvynės namai nuolatinės gyvenamosios vietos neturintiems ar jos netekusiems asmenims.

7. Socialinių darbuotojų ir socialinių darbuotojų padėjėjų skaičius savivaldybėje

Eil. Nr.	Įstaigos	Socialinių darbuotojų etatų skaičius		Socialinių darbuotojų padėjėjų etatų skaičius
		iš viso	iš jų finansuojamų iš valstybės biudžeto	
1.	Savivaldybės socialinių paslaugų įstaigos	35,75	35,75	68,75

8. Ankstesnių metų socialinių paslaugų plano įgyvendinimo rezultatų trumpa apžvalga

Savivaldybėje plečiamos socialinės paslaugos, gerėja jų kokybė. Socialinių paslaugų poreikis glaudžiai susijęs su Prienų rajono demografinė situacija ir jos kitimu. Didėjant senyvo amžiaus asmenų skaičiui, tebevykstant emigracijai, Prienų rajono savivaldybėje išlieka didesnis socialinių paslaugų poreikis senyvo amžiaus žmonėms ir suaugusiems asmenims su negalia. Rajone veikiančios nevyriausybines organizacijas aktyviai teikia socialines paslaugas suaugusiems asmenims su negalia ir senyvo amžiaus asmenims, šeimoms, auginančioms vaikus. Dalyvaudamos įvairiuose projektuose, gaudamos lėšas iš įvairių šaltinių, teikdamos socialines paslaugas gyventojams, jos padeda įveikti socialinę atskirtį, spręsti įvairias socialines ir psichologines problemas, įtraukia gyventojus į bendruomeninę veiklą.

III. UŽDAVINIAI IR PRIEMONIŲ PLANAS

9. Prioritetinės socialinių paslaugų plėtros kryptys

Atsižvelgiant į socialinių paslaugų poreikį, numatomos prioritetinės socialinių paslaugų gavėjų grupės:

- vaikai, netekę tėvų globos;
- senyvo amžiaus ir neįgalūs asmenys;
- socialinės rizikos šeimos ir jose augantys vaikai;
- socialinės rizikos suaugę asmenys.

Numatomos šios socialinių paslaugų plėtros kryptys:

- pagalbos namuose paslaugos senyvo amžiaus asmenims ir asmenims su negalia;
- nakvynės namų steigimas;
- laikino apgyvendinimo paslaugų teikimas motinoms su vaikais ir krizės ištiktiems asmenims;
- dienos socialinės globos asmens namuose ir institucijoje paslaugos;
- socialinių paslaugų teikimas asmenims su proto ir psichine negalia;
- bendradarbiauti su nevyriausybinėmis organizacijomis, organizuojant socialines paslaugas Prienų rajono gyventojams;
- plėtoti esamas ir naujas socialines paslaugas prioritetą teikiant nestacionarioms socialinėms paslaugoms.

10. Priemonių planas

1 tikslas. Užtikrinti bendrųjų socialinių paslaugų teikimą savivaldybės gyventojams, kuriems jos yra būtinos				
Uždaviniai	Priemonės	Lėšos (Eur), finansavimo šaltiniai	Atsakingi vykdytojai	Laukiamas rezultatas
1	2	3	4	5
1.1. Plėtoti nestacionarių socialinių paslaugų teikimą įvairioms klientų grupėms, didinant	Tirti ir vertinti įvairių socialinių paslaugų poreikį.		Seniūnijų socialiniai darbuotojai; Socialinės paramos skyrius	[vertintas socialinių paslaugų poreikis užtikrintų tinkamą paslaugų planavimą.

socialinių paslaugų įvairovę.	Plototi specialiojo transporto paslaugų teikimą.	3917 Eur savivaldybės biudžetas 2796 Eur asmens surinktos lėšos	Prienu socialinių paslaugų centras	Užtikrintas transporto paslaugų teikimas.
	Teikti asmens higienos ir priežiūros bei maitinimo organizavimo paslaugas.	28 asmenų surinktos lėšos	Prienu socialinių paslaugų centras, NVO	Paslaugas gaus apie 35 asmenys.
	Organizuoti sociokultūrinės paslaugas.	1500 Eur iš kitų šaltinių surinktos lėšos	Prienu socialinių paslaugų centras	Paslaugas gaus apie 45 senjorai, 12 neįgaliųjų, 300 vaikų.
	Tvarkyti socialinių paslaugų gavėjų duomenis SPIS.		Socialinės paramos skyrius	Tiksli, išsami informacija apie socialinių paslaugų gavėjus užtikrins tinkamą paslaugų poreikių vertinimą ir efektyvų paslaugų organizavimą.
2 tikslas. Didinti socialinių paslaugų prieinamumą, plėtojant socialinės priežiūros paslaugas				
2.1. Organizuoti ir teikti socialinės priežiūros paslaugas.	Užtikrinti pagalbą į namus paslaugas senyvo amžiaus asmenims.	70000 Eur savivaldybės biudžetas; 7000 Eur asmens surinktos lėšos	Prienu socialinių paslaugų centras	Pagalbos į namus paslaugas gaus apie 110 asmenų.
	Mokėti pagalbą pinigais asmenims, kuriems nėra galimybės suteikti pagalbą į namus paslaugų.	225,96 Eur savivaldybės biudžetas	Socialinės paramos skyrius	Pagalbos pinigais gaus apie 1 asmenys
	Organizuoti ir teikti socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo	112808 Eur valstybės	Prienu socialinių paslaugų	Paslaugos bus teikiamos visoms šeimoms, įrašytoms į

	<p>paslaugas šeimoms, patiriančioms socialinę riziką.</p> <p>Užtikrinti laikinojo apnakvindinimo ir intensyvios krizių pagalbos paslaugų teikimą krizinėje situacijoje esantiems asmenims.</p>	<p>biudžeto speciali tikslinė dotacija; 5000 Eur savivaldybės biudžetas</p>	<p>centras</p> <p>Prienu socialinių paslaugų centras; Prienu globos namai; Jiezno vaikų globos namai</p>	<p>socialinės rizikos šeimų apskaitą.</p> <p>Bus suteikta psichologo pagalba ir apgyvendinimo paslaugos asmenims, esantiems krizinėje situacijoje.</p>
3 tikslas. Vystyti dienos socialinės globos paslaugas institucijoje ir asmens namuose				
3.1. Užtikrinti dienos socialinės globos paslaugų teikimą.	<p>Organizuoti dienos socialinės globos teikimą Prienu socialinių paslaugų centre.</p>	<p>80000Eur savivaldybės biudžetas; 54100 Eur valstybės biudžeto tikslinė dotacija</p>	<p>Prienu socialinių paslaugų centras</p>	<p>8 neįgalūs asmenys gaus dienos socialinės globos paslaugas centre.</p>
	<p>Organizuoti dienos socialinės globos teikimą asmenims su proto negalia.</p>		<p>Prienu socialinių paslaugų centras</p>	<p>5 neįgalūs asmenys su proto negalia gaus dienos socialinės globos paslaugas.</p>
	<p>Plešti dienos socialinės globos paslaugų teikimą senyvo amžiaus asmenims ir neįgaliesiems asmens namuose.</p>	<p>10800Eur savivaldybės biudžeto lėšos; 10000Eur valstybės biudžeto speciali tikslinė dotacija</p>	<p>Prienu socialinių paslaugų centras</p>	<p>20 suaugusių asmenų su negalia gaus paslaugas namuose.</p>
4 tikslas. Užtikrinti teikiamų socialinių paslaugų tęstinumą, skatinant ir remiant socialinių paslaugų įstaigų veiklą				

4.1. Užtikrinti sklandų bendradarbiavimą tarp rajono savivaldybės, organizuojančios socialinių paslaugų teikimą, ir socialines paslaugas teikiančių įstaigų bei nevyriausybinių organizacijų.	Užtikrinti socialinės globos paslaugų teikimą vaikams, likusiems be tėvų globos.	324,6 tūkst. Eur savivaldybės lėšos;	Vaikų globos namai.	Užtikrintas socialinės globos paslaugų teikimas likusiems be tėvų globos vaikams.
	Sudaryti lėšų kompensavimo sutartis su socialinės globos įstaigomis, teikiančiomis trumpalaikės ar ilgalaikės socialinės globos paslaugas.	194,7 savivaldybės lėšos; 350,6 tūkst. Eur valstybės biudžeto tikslinė dotacija	Savivaldybės administracija; globos namai	Užtikrintas socialinės globos paslaugų teikimas senyvo amžiaus asmenims ir asmenims su negalia.
	Remti NVO socialinių projektų įgyvendinimą	-	Savivaldybės administracija, NVO	Paremti 4 projektai.
	Finansuoti socialinės reabilitacijos paslaugų neįgaliesiems bendruomenėje projektus.	8234 Eur savivaldybės biudžeto lėšos; 39337 Eur valstybės biudžetas		Paremti 4 projektai.

11. Regioninių socialinių paslaugų poreikis 2016 m.

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų rūšys pagal žmonių socialines grupes	Socialinės globos įstaiga	Mastas (viety sk.)
1.	Ilgalaikė socialinė globa seniems asmenims	Prienų globos namai Blinstrubiškių senelių globos namai	50 1
2.	Ilgalaikė socialinė globa neįgaliesiems asmenims	Prienų globos namai Blinstrubiškių SGN Suvalkijos socialinės globos namai Utenos socialinės globos namai Strėvininkų socialinės	24 1 2 3

3.	Ilgalaikė socialinė globa vaikams, netekusiems tėvų globos	globos namai	3
		Jiezno VGN	25
		Vaikų globos namai	
		„SOS vaikų kaimas“	5
		Marijampolės vaiko tėviškės namai	7
		Kauno VGN	
		„Atžalynas“	0
		Marijampolės VGN	
		„Putinas“	1
		VGN „Šaltinėlis“	4
4.	Trumpalaikė socialinė globa	Vilijampolės socialinės globos namai	1
		Prienuų globos namai	10
		Jiezno VGN	10
		Balbieriškio PSPC	35
		Jiezno PSPC	35
5.	Trumpalaikė socialinė globa seniems asmenims	Veiverių PSPC	35
		Prienuų globos namai	10
		Balbieriškio PSPC	35
		Jiezno PSPC	35
6.	Trumpalaikė socialinė globa vaikams	Veiverių PSPC	35
		Jiezno VGN	10

IV. FINANSAVIMO PLANAS

12. Socialinių paslaugų finansavimo šaltiniai

Eil. Nr.	Socialinių paslaugų finansavimo šaltiniai	Pagal planines išlaidas	
		2014 m. tūkst. Lt	2015 m. tūkst. Eur
1.	Savivaldybės biudžeto išlaidos socialinėms paslaugoms	1823,3	386,2
2.	L.R valstybės biudžeto specialiosios tikslinės dotacijos	742,6	266,7
	Iš jų:		
2.1.	Socialinės rizikos šeimų socialinei priežiūrai organizuoti	367,7	112,8
2.2.	Asmenų su sunkia negalia socialinei globai organizuoti	354,9	153,9

3.	ES struktūrinių fondų lėšos	-	-
4.	Asmenų mokėjimai už paslaugas	69,5	18,6
5.	Kitos lėšos	-	-

12.1. Socialinių paslaugų finansavimo šaltinių įvertinimas

(Nurodomas savivaldybės biudžeto išlaidų socialinėms paslaugoms padidėjimas (sumažėjimas), palyginti su praėjusiais metais (+; -; tūkst. Lt)

13. Socialinių paslaugų finansavimo iš savivaldybės biudžeto būdai

Eil. Nr.	Finansavimo būdai	Lėšos	
		2014 m. (tūkst. Lt)	2015 m. (tūkst. Eur)
1.	Socialinių paslaugų pirkimas	1489,6	386,2
2.	Tiesioginis socialinių paslaugų įstaigų finansavimas	764	118,01
	Iš jo:		
2.1.	Savivaldybės pavaldumo įstaigoms	2,0	0,6
2.2.	Regioninių socialinių paslaugų įstaigoms pagal paslaugų finansavimo sutartis	762	117,5
3.	Savivaldybės biudžeto lėšos, skirtos nevyriausybinėms organizacijoms	151,6	42,9

14. Lėšos, reikalingos žmogiškųjų išteklių plėtrai

Augant socialinių paslaugų gavėjų skaičiui, ypač senyvo amžiaus asmenų ir suaugusių asmenų su negalia, pageidaujančių gauti pagalbos į namus paslaugas, ir siekiant apsaugoti labiausiai pažeidžiamą visuomenės dalį, lėšos socialinėms paslaugoms teikti bei socialinių darbuotojų etatams finansuoti turėtų būti didinamos. Siekiant efektyvesnio socialinių paslaugų organizavimo, būtina investuoti į socialinių darbuotojų kvalifikacijos kėlimą.

15. Savivaldybės finansinių galimybių palyginimas su numatytu priemonių finansavimu

Siekiant tenkinti gyventojų poreikį socialinėms paslaugoms ir įgyvendinti Savivaldybės socialinių paslaugų plane numatytas priemones, finansavimą būtina didinti. Prioritetas teikiamas socialinės priežiūros paslaugų plėtrai, tačiau būtina plėsti ir socialinės globos paslaugas suaugusiems neįgaliems asmenims su proto ir psichikos sutrikimais, šių paslaugų poreikis didėja ir kol kas nėra visiškai patenkinamas.

V. PLĖTROS VIZIJA IR PROGNOZĖ

16. Socialinių paslaugų plėtros vizija

Prienų rajono savivaldybės socialinių paslaugų plėtros vizija – socialinių paslaugų plėtra atsižvelgiant į finansines galimybes, gyventojų socialinių paslaugų poreikio tenkinimas ir kokybiškų socialinių paslaugų teikimas. Prienuose daugėjant senyvo amžiaus asmenų, dienos socialinės globos ir pagalbos namuose paslaugų teikimas ir jų plėtra išlieka viena iš prioritetinių socialinių paslaugų plėtros krypčių. Optimalus socialinių paslaugų įstaigų tinklas ir kompetentingi socialiniai darbuotojai užtikrina savivaldybės gyventojų poreikius atitinkantį socialinių paslaugų teikimą ir paslaugų prieinamumą.

17. Prognozuojamos socialinės paslaugos

Numatoma, kad Prienų rajono savivaldybė organizuos ir teiks šias paslaugas:

- Neįgaliems ir senyvo amžiaus žmonėms socialinės priežiūros ir dienos socialinės globos paslaugų teikimas asmens namuose. Socialinės globos paslaugas asmens namuose gaus 10 asmenų, kuriems nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis. Pagalbos namuose paslaugas gaus 200 asmenų per metus.
- Socialinės priežiūros paslaugos vaikams su negalia. Paslaugas gautų 8 vaikai per metus.

- Gerės paslaugų, teikiamų socialinės rizikos šeimoms ir jose augantiems vaikams, kokybė, didės vaikų dienos centruose besilankančių vaikų skaičius. Socialinių įgūdžių ugdymo ir palaikymo paslaugos bus teikiamos visoms į socialinės rizikos šeimų apskaitą įrašytoms šeimoms.

- Krizinėje situacijoje atsidūrę vaikai, jų tėvai bei kiti į socialinę atskirtį patekę asmenys gaus reikiamas paslaugas (intensyvi krizių įveikimo pagalba, laikinas apnakvindinimas, trumpalaikė socialinė globa ir kt.).

- Prognozuojama plėsti dienos socialinės globos paslaugas asmens namuose ir institucijoje. Gerinti socialinių paslaugų, teikiamų asmenims su negalia, pagyvenusiems ir seniems žmonėms, kokybę. Didinti šių paslaugų gavėjų skaičių, siekiant, kad šie žmonės kuo ilgiau gyventų savo bendruomenėje ir mažėtų ilgalaikės socialinės globos poreikis, kartu jų artimiesiems suteikiant galimybę likti darbo rinkoje.

- 2016 m. planuojama dalyvauti projekte „Integralios pagalbos teikimas tikslinių grupių asmenims jų namuose“.
- 2016 m. planuojama mažinti globojamų vaikų skaičių Jiezno vaikų globos namuose.

18. Savivaldybės biudžeto augimo perspektyva ir numatomas pokytis

Didėjant socialinių paslaugų gavėjų skaičiui bei įgyvendinant Prienų rajono savivaldybės strateginiame plane numatytas priemones, prognozuojama, kad socialinėms paslaugoms finansuoti skiriamos lėšos turėtų augti kasmet apie 5 procentus.

19. Išteklių prognozė ateinantiems 3 metams

Tenkinant Prienų rajono savivaldybės gyventojų poreikius, lėšų, skiriamų socialinėms paslaugoms, poreikis per 3 ateinančius metus turėtų augti ir kasmetinis didėjimas turėtų sudaryti 10 procentų.

20. Siūlomos plėsti regioninės socialinės paslaugos, jų rūšys ir prognozuojamas mastas

Socialinių paslaugų rūšys (nurodomos pagal žmonių socialines grupes)	Mastas (vietų skaičius)
Ilgalaikės socialinės globos paslaugos neįgaliems vaikams, suaugusiems asmenims su eigos ir psichikos sutrikimais	10

VI. PLANO ĮGYVENDINIMO PRIEŽIŪRA

21. Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūros vykdytojai

Socialinių paslaugų planą įgyvendina Savivaldybės administracijos Socialinės paramos skyrius, kuris atsakingas už socialinių paslaugų organizavimą. Plano įgyvendinimo priežiūros vykdytojai yra Savivaldybės administracijos direktorius ir Savivaldybės tarybos Sveikatos ir socialinių reikalų komitetas.

22. Socialinių paslaugų plano įgyvendinimo priežiūros etapai ir įvertinimo rezultatai

Planas bus vertinamas vieną kartą per metus, baigiantis kalendoriniams metams. Vertinimo rezultatai bus aptariami su socialinių paslaugų teikėjais.

23. Pasiektų rezultatų, tikslų ir uždavinių analizė, numatytų vykdyti priemonių efektyvumas

Analizuojant aplinkybes ir veiksnius, turinčius ar galinčius turėti įtakos Socialinių paslaugų planavimui, analizuoti pasiektus rezultatus, tikslus ir uždavinius, numatytų vykdyti priemonių tikslingumą, laukiamų rezultatų pasiekimus, lėšų įsisavinimo efektyvumą.
